

Veelgestelde Corana vragen (FAQ's)

Versie 7, 23 maart 2020, VNG KCHN

Categorien vragen:

- * Financiering
- * Juridische borging / rol Veiligheidsregio's
- * Noodopvang
- * 24 uren opvang
- * Registratie, toezicht en handhaving (incl. coullance)
- * Kinderen voor wie thuis geen veilige basis is

Versie beheer:

- versie 7 - **NIEUW: teruggave ouderbijdrage, vitale groepen én gebundelde info over registratie, toezicht en handhaving (incl. coullance).**
Voor de vragen over kwetsbare kinderen (kinderen voor wie thuis geen veilige basis is) is een aparte Q&A opgesteld (zie forum).
- versie 6 - NIEUW: informatie over zorg voor kwetsbare kinderen
- versie 5 - Kleine aanvullingen en herformuleringen
- versie 4 - NIEUW: informatie over financiën, noodopvang op alle locaties en juridische borging
- versie 3 - NIEUW: vragen over noodopvang en 24 uur opvang zijn aangevuld
- versie 2 - NIEUW: informatie over vitale sectoren en cruciale beroepen
- versie 1 - Eerste vragen

Vraag	Antwoord	Categorie	versie
Financiering			
Moeten ouders de kinderopvang blijven betalen, ook als de kinderen nu niet komen?	Ja, ouders worden opgeroepen om gewoon ingeschreven te blijven en te blijven betalen, zodat kinderopvangorganisaties niet in de problemen komen. Ouders houden hun recht op toeslag, ook als ze thuis werken of tijdelijk niet werken. Daarnaast compenseert het Rijk ouders voor de eigen bijdrage, ook als hun kinderen in deze periode geen gebruik maken van de opvang.	financiering	7
Als een bestaande klant (die werkt in een cruciaal beroep) van kinderopvang meer uren afneemt binnen de reguliere openingstijden, wie moet dat betalen?	De basisregel is dat het ouders geen extra geld kost. De inzet is daarom dat kinderopvangorganisaties deze dienstverlening "om niet" verlenen, ervan uitgaande dat deze uren beperkt van omvang zijn en dat dat er ruimte is omdat veel andere kinderen niet komen. De landelijke branche-organisaties steunen deze lijn.	financiering	4
Als er een nieuwe klant bijkomt, die werkt in een cruciaal beroep, bijvoorbeeld omdat andere (informele) opvang wegvalt, wie moet dat betalen?	De basisregel is dat het ouders geen extra geld kost. De inzet is daarom dat kinderopvangorganisaties deze dienstverlening "om niet" verlenen, ervan uitgaande dat er ruimte is omdat veel andere kinderen niet komen. De landelijke branche-organisaties steunen deze lijn. Mocht dit op bezwaren stuiten of mocht dit tot vertraging leiden, dan wordt van gemeenten gevraagd hier op korte termijn garant voor te staan, zodat de ouders tenminste kunnen gaan werken. Wij adviseren gemeenten om dit goed te administreren.	financiering	4
Stel dat er nog geen nachtopvang is of dat de huidige nachtopvang moet worden uitgebreid. wie moet dat doen en wie moet dat betalen?	De gemeente is verantwoordelijk voor het organiseren van nachtopvang. Het advies is uiteraard om in het belang van ouders en kinderen aan te sluiten, waar mogelijk, bij bestaande opvang. Dit kan ook gastouderopvang zijn. De basisregel is dat het ouders geen extra geld kost. De basisregel voor nieuwe nood-nachtopvang is dat de gemeenten de extra kosten voor ouders betalen. In overleg met het Rijk wordt gekeken naar vergoeding hiervan. We adviseren gemeenten dus dit goed te administreren. Als er al bestaande nachtopvang binnen de gemeente is, die hiervoor wordt ingezet en er is ruimte omdat veel andere kinderen niet komen, kan met de kinderopvangorganisatie worden overlegd dat zij deze dienstverlening "om niet" verlenen.	financiering	4
Ouders in cruciale beroepen hoeven niet extra te betalen voor extra opvang. Voor zorgpersoneel bieden gastouders vaak passende, flexibele opvang en ze werken kleinschalig (minder besmettingsrisico). Als zorgpersoneel extra opvang nodig heeft kunnen de gastouders in onze gemeente daar nu nog in voorzien. Maar aangezien zij betaald krijgen naar rato van opvanguren, vragen zij zich af wie dit gaat betalen als ouders in cruciale beroepen extra uren vragen. Hoe moet hiermee worden omgegaan?	Ouders die werkzaam zijn in een cruciale beroepsgroep en gebruik willen maken van opvang kunnen terecht bij hun eigen gastouder. Voor de reguliere uren ontvangen de ouders kinderopvangtoeslag, compensatie voor de ouderbijdrage en loopt de urenregistratie door zoals in de gewone opvangsituatie. Als er vanuit het werk een beroep op deze ouders wordt gedaan waardoor zij extra gebruik willen maken van de opvang dan hoeven ouders geen extra kosten te betalen voor deze opvang. Als de gastouder extra kosten maakt voor het bieden van extra opvang is het van belang dat de gastouder (samen met de vraagouder) deze extra uren goed registreert. De gemeente zal vanuit haar coördinerende rol in de noodopvang deze extra kosten betalen. Hiervoor kan de gemeente samen met de gastouder afspraken maken. Ook de gemeente adviseren wij goed te registreren welke extra kosten zij hiervoor maken.	financiering	4
Wie betaalt alle kosten van overleg en dergelijke?	Het uitgangspunt is dat iedere organisatie zijn eigen kosten draagt.	financiering	4
Worden ouders gecompenseerd voor de kinderopvangkosten die ze nu maken als hun kind niet naar de opvang gaat?	Ja. Ouders die hun kind(eren) vanwege de coronacrisis tijdelijk niet naar de kinderopvang (inclusief gastouderopvang) kunnen brengen, maar wel de rekening hebben betaald, krijgen hun geld terug. Dat geldt ook voor ouders die nu aan het werk zijn en cruciaal werk verrichten. Zie ook de site van Rijksoverheid https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/03/20/alle-ouders-krijgen-hun-eigen-bijdrage-kinderopvang-terug .	financiering	7
Wat als deze ouders vanwege de crisis meer werken dan de maximale norm van de belastingdienst?	Dat is voor de noodopvang niet relevant. Deze is gratis voor ouders met cruciale beroepen. De extra uren hoeven niet geregistreerd te worden en lopen ook niet via de KOT, deze hoeven niet opgegeven te worden bij de Belastingdienst.	financiering	4
Juridische borging / rol Veiligheidsregio's			

Wat is de juridische grondslag voor de sluiting van scholen en kinderopvang?	De grondslag is de aanwijzing van de Minister van Medische Zorg aan de voorzitters van de veiligheidsregio's. Alle scholen en kinderopvang zijn hiermee gesloten. Zij mogen in afstemming met de gemeente alleen nog noodopvang bieden voor kinderen van ouders in cruciale beroepen en vitale sectoren.	juridische borging / rol Veiligheidsregio's	4
Wanneer moet de Veiligheidsregio een locatie sluiten?	De voorzitter van de Veiligheidsregio is bevoegd om in individuele gevallen tot algehele sluiting van een onderwijsinstelling/kinderopvanglocatie overgaan. Dit kan als blijkt dat daar meer kinderen zijn dan waarvoor noodopvang nodig is. De opdracht van de minister aan de voorzitter van de Veiligheidsregio's om dat te doen staat in de aanwijzing. Als er binnen een gemeente op enig moment aanleiding is om niet alle maar slechts bepaalde locaties binnen een gemeente open te houden voor noodopvang, dan ligt de besluitvorming daarover bij de burgemeester van die gemeente (in samenspraak met de houders van de opvanglocaties).	juridische borging / rol Veiligheidsregio's	4
Op basis van welke juridische gronden kunnen locaties volledig worden gesloten?	De veiligheidsregio kan onderwijsinstellingen, of aanbieders van kinderopvang of gastouderopvang die zich niet aan de crisismaatregel houden sluiten op basis van artikel 7 van de Wet publieke gezondheid en met inachtneming van artikel 39, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's. Dit kan bijvoorbeeld met behulp van een noodbevel.	juridische borging / rol Veiligheidsregio's	4
Op basis waarvan kan ik de gedwongen sluiting van de locaties handhaven?	Voor de handhaving kan de veiligheidsregio gebruik maken van artikel 47 van de Wet publieke gezondheid.	juridische borging / rol Veiligheidsregio's	4
Noodopvang			
Op welke locaties moet de gemeente de noodopvang voor kinderen van ouders in cruciale beroepen organiseren? Welk besluit moet de gemeente hiervoor nemen?	In principe kan noodopvang voor kinderen van ouders in cruciale beroepen / vitale sectoren op alle locaties plaatsvinden. Dit gebeurt in overleg met de schoolbesturen en de houder kinderopvang. Deze optie heeft de voorkeur, omdat het het beste voor de kinderen (en ouders) is dat ze worden opgevangen op de locaties / bij de medewerkers die ze kennen. Nadere juridische besluitvorming door de burgemeester is niet nodig wanneer de noodopvang op alle locaties kan plaatsvinden. Het is wel van belang duidelijk te communiceren dat de locaties open zijn en voor wie. Houd er rekening mee dat de situatie de komende weken kan veranderen door bijvoorbeeld ziekte van pedagogisch medewerkers of een toenemende vraag. Blijf dus regelmatig in overleg met de schoolbesturen en houders. Uiteraard kunt u in overleg met houders tot de conclusie komen dat niet op alle locaties gedurende de hele periode daadwerkelijk noodopvang geboden wordt; houders kunnen dit ook zelf voorstellen. Het is dan zaak dit helder naar inwoners en ouders te communiceren, via zowel de houders als de gemeente. Hierbij wordt zeker ook het belang van kinderen meegewogen. Hetzelfde geldt voor gastouders: deze bieden ook alleen nog noodopvang voor kinderen van ouders in cruciale beroepen. Wij adviseren u om goed vast te leggen welke afspraken u intern en met de ketenpartners heeft gemaakt.	noodopvang	4
Moet de gemeente locaties als noodopvang aanwijzen? Zo ja, van elke houder één? Of kunnen er ook een paar locaties aangewezen worden waarnaar alle kinderen moeten?	Er wordt lokaal afgestemd hoe de noodopvang wordt vormgegeven. Op basis van de aanvulling op de aanwijzing COVID-19 aan de Veiligheidsregio's moeten alle locaties die geen noodopvang bieden gesloten blijven. Hierover kun je houders informeren, en vergeet daarbij de gastouderopvang niet. Of de noodopvang in één of meer locaties plaatsvindt zal afhangen van de hierover gemaakte afspraken en de lokale situatie. Advies is om waar mogelijk kinderen zoveel mogelijk op hun eigen locatie op te vangen. 24 uren noodopvang kan op één of enkele locaties geboden worden, in samenspraak met de houders.	noodopvang	5
Moet de noodopvang binnen de gemeente of binnen de (veiligheids)regio geregeld zijn? Dus: mag de opvang ook in een andere gemeente zijn?	Ja dat mag. Elke gemeente moet voorzien in voldoende noodopvangplekken. Dit mag ook in samenwerkingsverbanden worden opgepakt. Advies is wel om kinderen waar mogelijk op te vangen op hun eigen locatie.	noodopvang	6
Moet een noodopvang een registratie in het LRK hebben (als de opvang niet wordt georganiseerd op een reeds geregistreerde locatie)?	Niet perse.	noodopvang	2
Kunnen we ook kinderen die normaal niet in opvang zitten toelaten, bijv omdat de reguliere gastouder is uitgevallen?	Ja, als dat gaat om kinderen van ouders in cruciale beroepen wel.	noodopvang	2
Moet mijn noodopvang flexibel kunnen groeien?	Wij adviseren u er rekening mee te houden dat er kinderen van ouders in cruciale beroepen in eerste instantie in privé-sfeer opgevangen worden. Wanneer deze vorm van opvang door omstandigheden niet meer beschikbaar is, zullen deze ouders alsnog een beroep doen op de noodopvang.	noodopvang	4
Wie is vanaf woensdag 18 maart verantwoordelijk voor het regelen van de noodopvang? De veiligheidsregio of de gemeente?	De veiligheidsregio heeft de opdracht om indien nodig locaties die de crisismaatregel niet naleven te sluiten. De gemeente heeft de opdracht gekregen om de noodopvang te coördineren.	noodopvang	3

Wat wordt er van gemeenten verwacht in de coördinerende rol? Moet de gemeente zelf locaties aanwijzen of mag de gemeente de aanwijzing doen op basis van voorstellen van de houders?	Aan gemeenten wordt gevraagd om noodopvang te coördineren voor kinderen van ouders in cruciale sectoren. Voor die kinderen moet, als daar vraag naar is, opvang beschikbaar blijven. Hiervoor kan de gemeente gebruik maken van bestaande opvanglocaties en beroepskrachten. Dit geldt voor alle kinderen van 0-12 jaar en in het bijzonder voor kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. Voor 0-4 jaar geldt dat een fysiek en emotioneel veilige omgeving extra belangrijk is. Het voorzien in noodopvang kan evt. in samenwerkingsverbanden van gemeenten worden opgepakt. Uiteraard worden bij het coördineren van de noodopvang de kinderopvang en de scholen betrokken.	noodopvang	2
Moet de gemeente de organisatie noodopvang overnemen als het door het veld al goed geregeld wordt?	Nee uiteraard niet. Maar sluit als gemeente wel aan en blijf er ook komende tijd bij. Zaken kunnen gaan veranderen, bijvoorbeeld omdat vraag wijzigt of personeel gaat uitvallen. Zorg ook dat je de communicatie bijvoorbeeld bundelt en ook voor ouders duidelijk maakt wat er is geregeld etc. Trek op met het veld en de GGD.	noodopvang	3
Is de noodopvang bedoeld voor kinderen van 0-14 jaar of van 0-12 jaar?	De bedoeling is in principe om noodopvang te richten op de groep 0-12 jaar met ouders in een cruciaal beroep. Dit kan in uitzonderlijke gevallen tot 14 jaar worden als het kind uitzonderlijke omstandigheden kent en de ouders in een cruciaal beroep werken. Bijv een kind kan wegens beperking niet alleen zijn.	noodopvang	2
Waarom moet de GGD aansluiten bij het netwerk-overleg dat wij opzetten. Is de rol van de GGD die van toezichthouder of is er een andere reden voor aansluiting?	De GGD heeft vaak goed zicht op welke locaties geschikt zijn voor noodopvang. Het is goed om hun expertise mee te nemen. Daarbij heeft GGD GHOR NL met de toezichthouders in contact over de eisen waaraan noodopvang moet voldoen.	noodopvang	2
Is er een eenduidige landelijk lijn in het al dan niet beperken van het aantal onderwijs- of opvanglocaties?	Ga bij de organisatie van noodopvang zoveel mogelijk uit van bestaande kinderopvanglocaties. Deze locaties zijn hier al op ingericht en het is voor de kinderen – en hun ouders – het meest vertrouwd. Dit kunnen zowel locaties voor dagopvang, buitenschoolse opvang als gastouderopvang zijn.	noodopvang	3
24 uren opvang			
Volstaat opvang via gastouders of schippersinternaten voor 24 uren opvang?	Ja dat kan zeker. Zorg wel voor veilige en vertrouwde opvang. Dus bijv. met vertrouwde gezichten voor de kinderen. Denk bij het organiseren van 24 uren opvang eventueel ook aan locaties dichtbij zorginstellingen. Vanzelfsprekend geldt dat er specifieke faciliteiten nodig zijn zoals bedden, eten/keuken, aparte (slaap)ruimtes, vervoer van en naar deze locaties, etc.	24 uren opvang	3
Er is een landelijke maatregel gecommuniceerd dat scholen dichtgaan en er is een oproep gedaan aan scholen om de opvang te coördineren van kinderen van ouders met cruciale / vitale beroepen tijdens schooltijd. Dat is anders dan de boodschap van de VNG waar sprake is van 24/7 opvang. Hoe zit dit precies?	Gemeenten moeten voorzien in continue opvang, dus als er vraag is óók in voldoende 24 uren opvangplekken. Dit kan op één of enkele locaties binnen de gemeente of in regionaal verband (samen met andere gemeenten). Als die vraag er niet is hoeft dat ook niet. Blijf als gemeente wel in overleg met partijen. Door veranderende omstandigheden kan de vraag naar 24-uren opvang alsnog komen of groeien.	24 uren opvang	2
Zijn er al richtlijnen voor 24 uren opvang?	Vanzelfsprekend geldt hiervoor ook dat er specifieke faciliteiten nodig zijn (bedden, eten/keuken, aparte ruimtes, vervoer van en naar deze locaties, etc) en dat er zoveel als mogelijk gewerkt wordt met vertrouwde beroepskrachten. Om de kwaliteit van de noodopvang op deze locaties te waarborgen wordt aanbevolen bij de keuze voor locaties voor 24-uren opvang de lokale GGD te betrekken.	24 uren opvang	5
Registratie, toezicht en handhaving (kwaliteitseisen Wko)			
Hoe wordt er omgegaan met aanvragen voor exploitatie?	Deze moeten worden opgeschort als gevolg van overmacht.	registratie	1
Geldt de coulance regeling van vorige week (12 maart hele land, eerder Noord Brabant) nog?	Er wordt gewerkt aan een aangepaste coulance regeling. Deze wordt begin volgende week (23 maart) verwacht.	coulance	7
Welke kwaliteitseisen moeten er nageleefd worden op de noodopvang?	In principe gelden de kwaliteitseisen van de Wko. Indien deze door de bijzondere situatie niet kunnen worden nageleefd dient conform de meest recente versie van de coulancerichtlijn te worden gewerkt.	coulance	7
Hoe gaan we om met lopende handhaving?	Wees reëel. Houders kunnen nu geen herstelmaatregelen nemen. Hij kan evt. binnen afzienbare termijn wel werken aan administratie, beleid etc. Maar pas als de situatie weer normaliseert, kan de houder dat weer daadwerkelijk oppakken en uitvoeren.	handhaving	1
Wat als we hierdoor de 100% norm niet halen? Heeft dit consequenties voor de jaarverantwoording?	Het is een bijzondere situatie. In overleg met de VNG KCHN, het ministerie van SZW, de Inspectie van het Onderwijs en GGD GHOR Nederland zal hier coulant mee worden omgegaan.	handhaving	7
Sluiting			
Geldt sluiting ook voor gastouderopvang?	Ja, zie https://www.veranderingenkinderopvang.nl/actueel/nieuws/2020/3/15/vragen-antwoorden-aanvullende-coronamaatregelen .	sluiting	1
Er zijn signalen dat er locaties voor iedereen nog open zijn. Dus ook voor kinderen van ouders in niet cruciale beroepen. Hoe moeten we daarmee omgaan?	Dit is niet de bedoeling. De veiligheidsregio kan deze locaties sluiten op basis van artikel 7 van de Wet publieke gezondheid en met inachtneming van artikel 39, eerste lid, van de Wet veiligheidsregio's. Dit kan bijvoorbeeld met behulp van een noodbevel.	sluiting	1
Vitale / cruciale sectoren			
Moeten beide ouders werkzaam zijn in een cruciale beroepsgroep om in aanmerking te komen voor de noodopvang?	Nee. Slechts een van de ouders hoeft in een cruciale sector te werken. Het uitgangspunt is dat ouders in een cruciale beroepsgroep kunnen blijven werken. Als in een gezin één ouder een cruciaal beroep uitvoert, is het verzoek om zelf de kinderen op te vangen als dat kan. Als dat niet lukt, kan er een beroep worden gedaan op de noodopvang.	vitale sectoren	2

Wie bepaalt of er sprake is van een cruciaal of vitaal beroep? De ene rol binnen een vitale sector is mogelijk crucialer dan de andere. Wat als ouders hier onterecht een beroep op doen?	De lijst met cruciale beroepsgroepen en vitale processen is te vinden op de website van Rijksoverheid https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/cruciale-beroepsgroepen . Deze lijst is niet alomvattend. Wel geeft de lijst inzicht in de belangrijkste beroepen die de samenleving draaiend houden. Ook mensen met een onmisbare facilitaire of ondersteunende functie (denk aan schoonmaak, beveiliging, ICT) kunnen een cruciaal beroep hebben, wanneer dit er voor zorgt dat bijvoorbeeld mensen in de zorg kunnen blijven werken. Het is aan ouders en werkgevers om hierin juiste keuzes te maken. Er wordt een dringend beroep gedaan op ouders om alleen gebruik te maken van de noodopvang als zij werkzaam zijn in een cruciale beroepsgroep, zodat de noodopvang beschikbaar is en blijft voor de mensen die dit het hardst nodig hebben.	vitale sectoren	2
Moet mijn gemeente van ouders die gebruik maken van de (nood)opvang controleren of zij werkzaam zijn in een cruciale beroepsgroep?	Nee, gemeenten hoeven dit niet te controleren. Er wordt een dringend beroep gedaan op ouders om alleen gebruik te maken van de noodopvang als zij werkzaam zijn in een cruciale beroepsgroep.	vitale sectoren	2
Hoe gaan we om met kinderen van ouders in cruciale beroepen, die normaal hun opvang in privé sfeer regelen maar dat nu in verband met corona niet kunnen?	Ook kinderen van ouders in cruciale functies die normaal geen kinderopvang gebruiken, moeten indien daar behoefte aan is op de noodopvang terecht kunnen.	vitale sectoren	3
Kunnen ouders in cruciale functies hun kinderen die verkouden zijn of hoesten naar de noodopvang brengen?	Nee, dat mag niet. Uitgangspunt is mensen in cruciale beroepen/vitale sectoren aan het werk te houden maar ook het virus maximaal controleren. Daar zijn alle maatregelen in het land op gericht. In dat verband is ook de maatregelen gesteld dat zieke kinderen niet opgevangen worden.	vitale sectoren	7